СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ-СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 8 июленнән бирле чыга. | №78 (7251) | 29 июнь, 1991 ел. ШИМБӘ | Бәясе 4 тиен.

Басуда эш бара

«Родина» колхозы. Сабан бодаен гербицид белән эшкәртү белән Виталий Николаевич Герасимов мәшгуль. Аның МТЗ-80 тракторын кырда нәкъ технология таләп иткән вакытларда күрәсең: төнге өчтән—тугызгача һәм көндезге 15 сәгатьтән 21 сәгатькә кадәр ул ОПШ-15 сиптергече белән үзенә йөкләнгән вазифаны җиренә җиткереп башкара. Механизаторны су белән тәэмин итеп торуда Егор Иванович Волков һәм заправкалаучылар Василий Федорович Сандрюхин, Юрий Семенович Сандрюхин да әйбәт хезмәт куялар.

В. САНДРЮХИН,
баш агроном.

Күңел биреп

«Игенче» колхозында бер кат чәчелгән шытымнар тигез булып тишелмәделәр. Хәзер 300 гектар мәйдан биләгән бу чөгендер басуында Т-40 тракторлары белән Таһир Гомәров, Вәзир Гобәйдуллин, Фәрит Хисмәтов, Вәли Сөләйманов рәт араларын эшкәртә.

Колхозчы хатын-кызлар исә сирәкләү эшләрен башкаралар.

Хуҗалыкка ярдәмгә 53 нче төзү-монтаж идарәсе, «Вторчермет» эшчеләре дә килделәр.

Татлы тамырның 19 гектары Фома урта мәктәбе укучылары карамагында.

В. КАНЯФИНА,
экономист.

УҢГАН МЕХАНИЗАТОР

«Алга» колхозы. Чөгендер игүче Шәүкәт Миндубаевны хуҗалыкта тырыш, уңган кеше буларак яхшы беләләр. Елның-елында туган колхозының татлы тамыр плантацияләрендә карусыз хезмәт куя ул.

Быел, беренче кат чәчелгән шытымнар начар тишелгәч, колхоз 215 гектар мәйдан җирнең 42 гектарын яңабаштан чәчкән иде. Шуңа да Шәүкәт Миндубаевка үзенең Т-70 тракторы белән бу мәйдандагы рәт араларын бераз соңгарак калып эшкәртергә туры килде.

Шәүкәт кукуруз рәт араларын эшкәртүдә дә, чүп үләннәренә каршы гербицид сибүдә дә актив катнашты. Алар Т-70 тракторчысы Наил Яруллин белән бергәләп эшләделәр.

Ә. САФИУЛЛИН.
«Алга» колхозы.

«Комбайн» колхозының товарлыклы-сөтчелек фермасында Әминә Мифтаховна Әһлиуллина ике дистә елдан артык хезмәт куя. Шул дәвер эчендә ул үзен булдыклы һәм уңган сыер савучы итеп танытып өлгерде.

Хәзерге вакытта Әминә Мифтаховна үз группасындагы һәр сыердан тәүлегенә уртача 13 килограмм сөт сава.

Маллар бүгенге көндә урман буендагы табигый болынлыкларда көтелә, янәшәдә генә җәйге лагерь да. Яхшы һава торышын һәм куе булып үскән үләннәрне искә алганда, продуктны арттыру өчен мөмкинлекләр җитәрлек, бары җиң сызганып эшлисе генә.

Әминә Мифтаховнаның балалары да бәхет эзләп читкә китмәделәр. Өлкән кызлары Әлфинур шул ук товарлыклы-сөтчелек фермасында сыер савучы, улы Фәрит тракторчы булып эшлиләр.

Әнә шулай сыер савучы Әминә Мифтаховна Әһлиуллина бәхетне эштә һәм гаиләсендә тапты.

Рәсемдә: сыер савучы Ә. М. Әһлиуллина.
Н. Азизов фотосы.

Киңәшмә үтте

27 июнь көнне КПСС райкомы бинасында КПСС райкомы аппараты, шәһәр оешмалары, промышленность предприятиеләре җитәкчеләре катнашында киңәшмә булды.

Анда җәйге азык әзерләү, урып-җыю чорында колхоз-совхозларга техника, эшче көчләр белән булышу мәсьәләсе каралды. Бу шимбә-якшәмбе районда терлек азыгы хәзерләү буенча удар ике көнлек игълан ителгәнлектән, анда оешма-предприятиеләрдән автотранспорт бүлү кирәклеге әйтелде. Урып-җыю чорында колхоз-совхозларга ярдәмгә җибәреләсе техниканы 10 июльгә әзерлек сызыгына кую, алары механизаторлар, шоферлар белән комплектлау кирәклеге ассызыкланды. Боларның һәммәсе районда төзелгән урып-җыю комплексын оештыру штабы игътибарында тора.

Киңәшмәдә районда юл ремонтлау һәм төзү буенча удар икеайлык барышына күзәтү дә ясалды.

Киңәшмәдә катнашучылар алдында әлеге мәсьәләләр буенча район Советы рәисе, КПСС райкомы секретаре Х. Х. Морадыймов чыгыш ясады.

Яңалык

Казанга автобус йөриячәк

Уфа-Казан пассажир поезды хәрәкәте туктау сәбәпле безнең Октябрь һәм республиканың бу төбәктәге башка районнары халкына Казанга бару кыенлашты.

Шушы хәлләрне искә алып Норлат-Октябрь АТПсы җитәкчелеге якын араларда пассажирлар йөртү өчен Норлат—Яңа Чишмә—Казан автобусы маршруты ача. Автобус көн саен булачак. Хәзерге вакытта моның өчен кирәкле техник документлар хәзерләнә. Инде яңа ЛАЗ-695 автобусы алынды. Тиздән икенче автобус та кайтачак.

Маршрутның ачылу көне, хәрәкәтнең вакыты турында өстәмә рәвештә хәбәр ителәчәк.

В. ЖУЛИН,
АТПның кадрлар бүлеге өлкән инспекторы вазифаларын үтәүче.

Кем ничек эшли?

Кырларга ашлама чыгаруның барышы.

Беренче багана — хуҗалыклар исемнәре, икенче—органик ашлама чыгару буенча җиткерелгән план (тонналарда), аның үтәлеше (процентларда), удар икеайлыкта чыгарылган ашлама (тонналарда).

Мәгълүматлар 1991 елның 28 июненә.

Синдряков исем.	16500	26	1042
Ульянов исем.	21300	22	—
«Правда»	15800	2	315
«Восход»	15400	32	1450
Мичурин исем.	16200	24	3350
«Россия»	14200	70	4871
Хафизов исем.	15900	50	1400
«Путь к коммунизму»	21900	5	890
Муса Җәлил исем.	12800	35	2400
«Родина»	11700	1	35
«Игенче»	20000	50	—
«Большевик»	15400	5	—
«Заветы Ильича»	16200	24	1800
«Знамя Октября»	18500	43	6000
«Алга»	32000	3	839
«Комбайн»	24400	54	3670
XXI партсъезд исем.	31100	29	8500
«Татарстан»	16400	29	2300
«40 лет Победы»	15000	53	6000
«Чишмә»	19000	14	200
«Таң»	12900	43	2520
«Москва»	15800	5	300
«Үрнәк»	9400	1	—
«Лесная Поляна»	3000	—	—
«Кондырча»	8000	48	182
Кузнецов исем.	15000	43	410
«Заря»	12400	87	725
«Чирмешән»	8900	69	4187
«Ленинский путь»	15600	20	3150
«1 нче май»	18000	18	—
«Төрнәс» совхозы	24000	26	3100
«Мамык» совхозы	19000	17	550
«Рассвет» совхозы	32000	56	3493
«Сөлчә» совхозы	14000	29	1080
Хуҗалыкара берләшмә	15700	89	5200
«Яшь көч»	5800	200	10630
Район буенча	599000	33	80589

Мәгълүматлардан күренгәнчә, аерым хуҗалыклар кырларга өстәмә сый бирүгә бик җавапсыз карыйлар. Басуларның уңдырышлылыгын күтәрүдә алыштыргысыз булган органика чыгаруга игътибарны арттыру зарур.

Игътибар: газета юбилей үткәрә

Хөрмәтле газета укучылар!

Мәгълүм булганча, 1991 елның 6 июлендә «Дуслык» («Дружба», «Туслах») район газетасы үзенең 60 еллык юбилеен билгеләп үтәчәк. Бу көнне шәһәрнең үзәк мәйданында зур бәйрәм үткәрелә.

Ул көнне сезнең игътибарга 8.00 сәгатьтә—җирле радионың махсус чыгарылышы (ул район буенча трансляцияләнә);

8.30 сәгатьтә культура программасы—район үзешчән сәнгатьтә катнашучылар концерты, тынлы оркестр чыгышы тәкъдим ителә;

9.00 сәгатьтә «Дуслык» газетасы призына төрле күңелле ярышлар: 500 метрга йөгерү, капчык киеп йөгерү, көянтә белән һәм кашык кабып йөгерүләр, аркан тарту, уенчыклар кисү, чүлмәк вату, картингистлар узышы, «Дуслык» темасына асфальтта иң яхшы рәсемнәргә конкурс башлана.

10.00 сәгатьтә викторина үткәрелә.

11.00 сәгатьтә район культура йортында зур юбилей тантанасы була. Бу көнне «Норлатнефть» НГДУсы, тимер юлчылар, урман промышленносте хуҗалыгы эшчеләрне тәэмин итү бүлекләре, райпо буфетлары, лареклары һәм «Союзпечать, райпо киосклары эшләячәк.

15.00 сәгатьтә бәйрәм яшьләр өчен культура һәм ял паркында дәвам итәчәк. Анда милли көрәш, капчык сугышы, китап аукционы оештырыла, үзешчән сәнгать көчләре әзерләгән концерт була, барлык аттракционнар һәм буфет эшли.

Бәйрәмгә республика газета һәм журналлары, күрше район газеталары редакторлары, колхоз-совхозлар, предприятие, оешма һәм учреждениеләр җитәкчеләре, партия һәм комсомол оешмалары секретарьлары, авыл Советлары рәисләре, район һәм җәмәгать оешмалары җитәкчеләре, җәмәгать корреспондентлары, «Дуслык» газетасы активистлары кунак булып киләчәк.

Сезне, хөрмәтле укучылар, шулай ук безнең белән газета юбилеен бәйрәм итәргә чакырабыз.

РӘХИМ ИТЕГЕЗ!

Бөек Ватан сугышы башлануның 50 еллыгына карата

Хәбәрсез югалган солдатлар

Фатыйх чираттагы минаны зарарсызландыру белән шулкадәр мавыккан иде, беренче мәлне артында торган юлдашы аңа орынып киткән шикелле тоелды, артына күз салды. Юлдашы күренмәде. Минадан ачылган кырдан аның эзеннән килүче танк 100 метрлар артта иде әле. Аркасы буйлап кайнар сыеклык агылганын тойгач кына яралануын аңлады. Немец снайперы аның башына төзәгәнен, соңгы моментта мина запалын борганда хәрәкәтләнүе сәбәпле пуля иңбашына эләгүен, үпкәсенә җитеп тукталуын соңрак аңлады.

Бу 1942 елның мартында булды. Аңа кадәр Фатыйх махсус сапер батальоны составында көнбатыш Белоруссиядән Мәскәү астына кадәр чигенде. Батальонга ул этапта аэродромнар тигезләү, юллар хәзерләү йөкләтелгәнгә алар гаскәрләрдән алдарак чигенә бардылар, камалышларга эләкмәделәр. Мәскәү астында контрһөҗүм башлангач, аларга да яңа бурыч йөкләтелде: танк берләшмәсенә юл ачып, минадан арындырып барырга тиеш булдылар.

Госпитальдә үпкәдәге пуляны алмадылар: катлаулы операция кирәк иде. Беркадәр сәламәтләнгәч аны, сугышка яраксыз санап, кайтарып җибәрделәр: җәрәхәт ябылмаган, ютәлләгән саен кан килә иде.

Ул Киеклегә кайтканда аларның нигезендә үзгәрешләр күп иде. Абыйлары Мингәрәй, Минзакир, энесе Ислам да сугышта. Галиәскәр колхозда эшләп йөри. Әтисе Мингалим, әнисе Хөбәйбә дә нык бирешкәннәр. Колхозда эшләсәң-эшләмәсәң дә түләү юк. Үз гаиләләре өстенә Мингәрәй абыйсының өч баласы алар өстенә: әниләре үги булгач, көннәре бабасы белән әбисе янында уза.

Инде май ае барса да ындырда былтыргы эскерт ашлыгын сугалар. Фатыйх шулар янына барып, эшкә алынып карый: болай да кан түкергән кешегә кая инде ул тузан эчендә түзәргә. Авыр күтәрергә, тешерергә дә ярамый, ә колхозда шуннан гайре, бигрәк тә ул заманада, нинди хезмәт бар.

Үз-үзеннән гарык була Фатыйх: балалар өлешен ашап ятсынмы? Үлсәм сугышта үләрмен, ичмасам олылап телгә алырлар дип фронтка җибәрүне сорап хәрби комиссариатка килә. Үзе сорагач, сәламәтлеге буенча яраксыз дип тормыйлар, хәрәкәттәге, армиягә озаталар. Сугыш вакытында солдат озату планы туламы соң?

Мингалим карт, күңеле сизенгән икән, улы белән бәхилләшеп аерылыша. Үз хәлен үзе чамалаган күрәсең: Мингәрәйнең үле хәбәрен алуга чирләп урын өстенә егыла. Хөбәйбә карчыкка барыннан да авырга туры килә ул вакытларда. Карты озакта үтми үлеп китә. 17 яше тулып узган Галиәскәрне дә, аны җирләүгә солдатка алалар. Ире үлгән хәбәрне алгач, үги балаларын тулысынча аңа калдырып килене дә Норлатка күчеп китә. Торма өстенә тоз дигәндәй, нәкъ шул вакытларда Төньяк Кавказга барып эләккән Фатыйх Миннебаевның үлүе турында кара мөһерле кәгазь килеп төшә.

Түзә ана йөрәге. Калган балалары, оныклары хакына күтәрә бу кара сагышны. Алар бәхетенәдер инде, күрше Аксубай районының МЮД совхозыннан ягулык ташучы атлылар аларга туктала башлыйлар. Фатир тоткан өчен совхоз, килешү нигезендә, паек һәм айга 5 литр керосин бирә. Ач үлемнән карчык һәм аның оныклары шулай котылып калалар.

Ә еракта сугыш дәвам итә. Аңа хат ташучыны күрүгә үзе курка, үзе хәбәр көтә. Хезмәт армиясенә эләккән Минзакиры, әле солдат һөнәре серләренә өйрәнеп йөрүче Галиәскәре өчен дә түгел. Исламы өчен курка ул.

Ислам 1942 ел башыннан бирле ут өермәсе эчендә йөри. Ленинград юнәлешенә Төнья-Көнбатыш фронтка эләгә ул. Яраланып, госпитальдә ятып чыккач, исеме күпләргә мәгълүм 54 нче (Ленинград блокадасын тыштан өзү өчен сугыш хәрәкәтләре алып бара ул) армиянең бер дивизиясе штабына эләгә.

Танк частенә күчкәч, 1943 елның көзендә танк коручы Миннебаевның тормышы адым саен куркыныч астында.

1943 елның октябрендә Крести станциясе өчен сугышларда күпне кичерергә туры килә танкист башына. Аларның ротасын таң алдыннан сугыш белән сынап карау өчен җибәрәләр. Дошманның ут нокталары, җанлы көче дә ачыклана. Ләкин бик кыйммәт бәһага төшә ул: 7 танкның берсе Миннебаевларныкы гына исән чыга. Икенче, яңа һөҗүм вакытында ул юл салып, әйдәп барырга тиеш була.

Станция өчен сугышлар уңышлы тәмамлана. Бу районда шактый дошманны әсир төшерәләр. Бу сугышта күрсәткән батырлыклары өчен экипаж членнары хөкүмәт бүләкләренә лаек була. Ислам Кызыл Йолдыз ордены белән бүләкләнә.

Һөҗүм хәрәкәтләре дәвам итә. 31 декабрь көнне аларның танк подразделениесе чираттагы торак пункт өчен сугыш башлый. Исеме хәтердә сакланмаган кечкенә бу авыл урамына килеп кергәч немецлар контратакага ташлана, безнең Т-34ләргә каршы «Тигр», «фердинанд»лар каршы чыга.

Алдан Исламнар танкысының чылбыры өзелә. Ул инерция буенча борыла һәм «йомшак ягын» дошманга куя. Шулчак броняны шартламый торган снаряд, (хәрбиләр телендә аны болванка дип йөртәләр) тишеп керә. Танк яна башлый. Механик люгы аша алар танктан чыгып чигенә башлыйлар. Ислам яралы була инде, чылбыр эзеннән кире килгән якка чигенә. Бер йортның бакчасы турына җиткәч кенә тагын снаряд шартлый.Ул егыла, аңын җуя.

—Бу бәрелештә мин нейтраль зонада калганмын, дип искә ала Ислам Мингалимович үзе. — Төнлә алып чыгып кыр госпиталенә озатканнар.

Аны ярдәмгә килгән часть сугышчылары коткарган булса кирәк, чөнки үзенекеннән авылга алдан «хәбәрсез югалды», тагын күпмедер узгач, «батырларча һәлак булды», дигән хәбәр килеп төшә. Ана инде өченче улы өчен дога кыла, ясин чыга, ходайдан калган балаларын саклауны сорап ялвара. Ул да түгел Галиәскәр Галимов (фамилиясен, әтисе исеменнән кыскартып армиядә шулай язганнар) яралануы турында хат килеп төшә. Артиллерия разведчигының хезмәте дә четрекле, гел дошман уты астында. Ана баласының җәрәхәтләнүе өчен көенсә, исән калганына шөкер кола.

Шулай үз-үзен кая куярга белми йөргән көннәрнең берсендә өчпочмаклы солдат хаты килеп төшә. Ислам, үлемгә үч иткәндәй—исән калган икән. 7 җирдән җәрәхәтләнгән булса да, бер аягы бот төбеннән үк киселсә дә, яшь организм үлемнән көчлерәк булып чыга. 10 айга якын госпитальдән-госпитальгә йөреп култык таягы белән атлар хәлгә килгәч әнисенә хат яза: үзенең исән булуын, инвалидлар йортына китәргә исәпләвен хәбәр итә. Ана өчен бала артык булмамы соң: бер генә түгел, ике аягың булмаса да өйгә кайт, дип хат сала.

Кайтып 18 көн үтүгә укытучы Әсма йортка килен булып төшә. Ислам клуб мөдире: хатыны мәктәптә—тормыш үз эзенә төшә. Сугыш беткән көздә хәзерге җиде балаларының беренчесе— Роза туа.

Хөбәйбә апа, бишек җырын көйли-көйли бала йоклатканда кайта алмый калган улларын сагынып күз яшьләрен коя тора. Икенче яктан үзен-үзе юата: башка кайберәүләр белән чагыштырганда бәхетлерәк тә әле ул: шөкер, өчесе исән. Минзакиры кайтты, төпчеге дә срогы тулгач кайтыр, боерган булса. Хәзер, сугыш туктагач курыкмый инде. Исламының да тормышы җайга салынды: Әсма килен акыллы, сабыр, аның белән бик килешеп, тату яши. Мингәрәйнең ятимнәренә дә һич кырын карый белми, җан җылымлы сөйләшә

1948 елда, Исламның икенчесе—Әсләме туган елда, Сыктывкар шәһәреннән хат килеп төшә аларга: Фатыйх исән, бүгенге көндә шунда яши, гаиләсе дә бар икән. Аңа бер мәл еларга да, көләргә дә белми аптырый. Аннан акылына килеп кычкырып елап җибәрә, шатлык яшьләрен коя.

...Фатыйх кабат фронтка киткәч, Төньяк Кавказга эләгә. 1942 елның икенче яртысында гитлерчыларның удар ике юнәлешенең берсе өчен барган көрәшне киң тасвирлау мөмкин. Тауларда ишәкләр белән азык-төлек, сугыш кирәк-яраклары ташып дошман басымына каршы торалар алар. Идел буенда, Сталинградта дошманны боҗрага кысып алгач, бу юнәлештәге гаскәрләрдә һөҗүмгә күчә. Тик бу хәрәкәтләрдә күп катнашырга туры килми аңа—әсир төшә. Үзе теләп түгел, әлбәттә.

Башта илебез территориясендәге, аннан Германия, Франциядә урнашкан концлагерьларда әсирлекнең тәмен татый. Аннан Италиягә күчерәләр. Итальян картына кол итеп саталар, шул ач үлемнән коткарып кала.

Аппенин ярымутравын американлылар азат иткәч, аны да туган иленә кайтмаска үгетләүчеләр табыла, әсирләрне рәхимсез эзәрлекләнүе турында кисәтәләр. Каламы соң ул—үлсә мәете туган җиренә күмелсен.

Торонто шәһәре янындагы лагерьдан Югославиягә озаталар. Анда барлык әсирләр дә тикшерү үтә. Тикшерүче аны да чакыра: «ни өчен әсирлеккә бирелдең?» «Мич башында ятмаганга»,—дип җавап бирә Миннебаев.

Бу сүзләрнең хикмәте шунда, әле һаман үпкәсендә пуля йөрткән Фатыйх, үзе теләп фронтка китүенә ишарәли. Әмма хак сүзләре тикшерүченең ачуын гына кабарта: башка әсирләрнең күбесе кебек үк Коми АССРга урман кисәргә озатыла.

Ярым-ярты саулыклы тоткын мондый авыр хезмәттә тиз бирешә. Хәлдән таеп егылган, үләсе көн кебек ачык Миннебаев госпитальгә килеп эләгә. Ул чакта үпкәгә операция катлаулылардан санала, шуңа моңа алынырга теләмиләр. Фатыйх операция ясауны үзе сорый.

—Шунда кадәрге 6 ел гомеремне яшәү белән үлем арасындагы тозакта дип санйым.—Фатыйх Мингалимович үпкәсендә пуля йөрткән ул еллары турында шулай дип искә ала. —Терелүгә өмет аз булса да, икеләнүсез операция өстәленә яттым.

—Сугыш беткәнгә өч ел вакыт үткән, туганнарыгызга бер хәбәр дә бирмәгәнсез. Ни өчен?—күптән күңелдә сакланган сорауны бирәбез.—Бу мөмкин түгел идеме?

—Мөмкин иде,—ди ул. Ләкин сез бер нәрсәне истән чыгарасыз. Алар өчен мин юк. Я үлгән, я хәбәрсез югалган хәбәрем килгән (ике тапкыр үлгән хәбәре килгәнен белми ул чакта) онытып бетергәннәр иде инде. Дөньяда барлыгымны, көн саен үлем көтеп яшәвемне белсәләр, аларга нинди хәсрәт булыр иде.

Аның белән килешергә, килешмәскә дә мөмкин. Сәламәтлеге тулы булмаган кешенең күңеле һәрчак китек була бит аның: үз-үзен дә күрәсе килми кайчак. Аның, шуның өстәвенә, үзенә башкалар ничек караганын аңламавы мөмкинме?! Хурлыклы исем тагылган булгач, туганнарын борчырга теләмәве бик ихтимал. Ничек булса да, бу хакта аның үзе белән ачыктан-ачык, иркенләп сөйләшү кыен. Ләкин бер нәрсә факт: ул шулай хәл иткән.

Операциядән соң Фатыйхның хәле уңайга китми, госпитальдә беркадәр яткач, бүтән барыр урыны булмаганга, инвалидлар йортына күчерәләр. Анда эшләүче Маруся аның хакында кызганып әнисенә сөйли. Аны үзләренә алып кайта.Ул Клавага ир,дүрт ятимгә ата була. Бары шуннан соң,, өй тәрбиясендә сәламәтлеге ныгыгач кына, Фатыйх үзенең дөньяда барлыгын белгертеп хәбәр сала.

Хәбәр Мингалим карт балаларын гына түгел, Киеклене аякка бастыра. Арада иң сөенгәне Хөбәйбә карчык була, билгеле. Хәл белергә кайткан улы сөйләгәннәргә генә ышанмыйча җыенып ерак җиргә, улының торган урынын күрергә чыгып китә. Елга якын торып иркенләп кунак булып кайта.

Тик шатлыклы еллар озакка сузылмый шул. Күргән тормыш кыенлыклары, хәсрәт, сагыш ананың гомерен кыскарта.

Әниләрен җирләгәч, Минзакир абыйсы, энесе Галиәскәр белән киңәшә дә, Ислам Сыктывкарга китеп бара, абыйсын үзләре янына алып кайта. Җиңги тиешле Клава төпләнгән нигездән кузгаласы килми, икеләнә. Әмма аннан барып алганны да көтми,, үзе кайтып төшә. Татар диненә күчеп, исемен Хәдичәгә алмаштыра. Алар Галиәскәр кебек Норлатка төпләнәләр. Ислам белән Минзакир авылда гомер кичерә. Һәркайсының бала-чагасы буй җиткән, оныклары бар. Бу яктан Исламнар иң алын:7 бала.Килен-кияүләр, оныклары, аларның баласын да кушып санасаң—алар инде 37 кеше.

Бөек Җиңү көнен каршылаганда, сугыш башланган көнне искә алганда да күңелләре гадәти горурлык кичерә алмый аларның. Һәркайсының Ватан сугышы ордены булса да, ил иминлеге өчен һәркайсы кан койган булса да, үз башларыннан үткәнне күз алдына китерәләр дә—йөрәкләрен сагыш баса, бизмәннең шул ягы тарта. Ни эшләмәк кирәк, чыны шулай ич.

Гариф ГЫЙЗЗӘТУЛЛИН,
хезмәт ветераны.
Роберт АЙЗАТУЛЛИН,
«Дуслык» газетасы корреспонденты.

Тормыш сулышы

14 сәләтле баланы алу өчен психологларга 1000 баланы тикшерергә кирәк булган. Мәскәүдә соңгы вакытта балаларның акыл дәрәҗәсе түбәнәюе сизелә. Ә халыкара стандартлар буенча 20 баладан берсенең акыл үсеше югарырак булырга тиеш. Мәскәү балаларының мондый артта калуы экологик фаҗигаләр һәм туклануның тиешенчә дәрәҗәдә булмавы нәтиҗәсе.

x x x

РСФСР Югары Советы Президиумы РСФСР халык депутатларының бишенче (чираттан тыш) съездын 1991 елның 10 июлендә чакырга карар итте. Съезд көн тәртибенә түбәндәге мәсьәләләр кертелә: «РСФСР Конституцион суды турында» РСФСР Законын раслау; РСФСР Конституцион суды сайлау; РСФСР Президентының тантаналы ант итүе; оештыру мәсьәләләре.

Районда юл төзү-ремонтлау буенча удар икеайлык бара

УРТАК ЭШ ИТЕП КАРЫЙК

Эссе кояш астында асфальт юл үтә каралып сузылган. Әллә йомшарган да? Бездән алда баручы чылбырлы трактордан Чулпан юлында киртләч-киртләч эз кала.

—Тукта әле.

Район Советы башкарма комитеты рәисе урынбасары Адлер Ибраһимович Газизуллинның йөзе бердәй каралып китте. Аннан машинадан төште дә яшь механизаторга җайлап кына эшне аңлатты.

Юлны кадерсезләгәннәрне күтәрә алмый Адлер Ибраһимович. Чөнки автомобиль юллары челтәренең ничек төзелгәнен аннан да әйбәт белүче бөтен районда да юктыр. Әнә Елаур юлы. Аны кыш көне төзеделәр, эш бик авырлык белән барды. Булмас, юл килеп чыкмас дигәннәр иде—ничә ел инде аның рәхәтен күрәләр. Яки Гәйтән, Әмзә, Колбай Мораса юллары. Һәрберсенең үз тарихы, үз кыенлыгы бар. Әле кайчан гына бу төбәкләрдән район үзәгенә килүе үзе бер газап иде.

Хәтеремдә әле: без, педучилищеда укып йөргән 17—18 яшьлек кызлар Октябрь бәйрәменә кунакка кайтабыз. Мамыкка кайтып ирештек, шуннан кайсыбызга Әлмәткә, кайсыларыбызга Морасага китәсе. Нишләргә? Бәхеткә, сөт машинасы килеп чыкты. Шофер безне калдырып китсә дә кызгана, цистерна кырыена бастырса да курка. Өстән карлы боз ява, без ялынабыз.

—Карагыз аны, цистерна өстенә ятып ук тотынып кайтыгыз,— дип, өлкән яшьтәге агай юлга кузгалды. Без бар гәүдәбез белән цистернага ятабыз. 2—3 метр чираттагы чокырны үткән саен шоферыбыз башын сузып безне барлый. Шул араны 2 сәгатьләп кайтканбыздыр. Төшәргә кузгала алмыйбыз, киеренкелектән аяклар оеган, бияләйләр тимер цистернага ябышкан... Күптәнме генә шулай иде?

Хәзер Колбай Морасага баручыларны маршрут автобусы сәгать ярымда авыл уртасына илтеп төшерә. Кай авылга барасы дисәң, хәсрәтсез чыгып автобусына утырасың—соңгы ун елда аеруча активлашып киткән юл төзелешенең нәтиҗәсе менә шундый. Ни бәягә төшкән ул—анысын юл төзүчеләр үзләре генә белә. Хәер, сумнарда без дә күрсәтә алабыз: асфальт юлның бер километры 200 мең сумга төшә. Исәпләп карагыз аның хакын! Ә вак таш җәелгән юллар? Аларга материаллар эзләү, техника юнәтү, кешеләр табу, оештыру, контрольдә тоту—боларның һәммәсе турында уйлау, әлбәттә, һәр көнне юлдан берничә кат үткән кешеләрнең башына килми.

«Ашаган белми, тураган белә»,—ди халык. Аны шул ук юл төзүчеләр әйбәт белә. Авыр аларның эше ачык һавада, өеннән читтә, теләсә нинди шартларда бара торган, физик көчне ай-һай күп сорый торган эш. Теләсә нинди шартта дию ебез очраклы түгел: башка районнардан аермалы буларак, бездә юл эше ел әйләнәсенә алып барыла: кайда җир полотносы күтәртелә, кайда вак таш ташыла. Шунсыз җәйге чорда гына юл ясыйм димә. Карагыз быелгы эш күләмен: юл ремонтлау-төзү идарәсе Яңа Әмзә—Чурабатыр, Мамык—Базарлы Матак—Бутаиха юлына һәм Колбай Морасадан Әлки районы чигенә кадәр вак таш түшәячәк. Колбай Мораса авылына керү юлы, Сельцо Морасага кадәрге юл. Җиләк-җимеш питомнигына, Заречныйдан Юган поселогына юл полотносын күтәрә, Турнояс һәм Яңа Тумбага кадәр арада җир полотносын күтәрүне дәвам итәчәк. Моннан тыш Колбай Морасага кадәр 5 километр, Норлаттан Шламкага кадәр, Норлат—Чистай әйләнгеч юлында 5 километр арада асфальт җәю, Егоркино авылында тимер-бетон күпер төзү каралган.

Бу эшләрнең кайберләре инде төгәлләнгән дә, ә алда—иң кыен участоклар. Торнояс юлы. Аның проект бәясе элек үк 2 миллион сум иде. 8 чакрымлы бу ара сазлык, урман аша узачак, Чирмешән кушылдыгы аша күпер салырга, җир полотносын урыны-урыны белән 8 метрга кадәр күтәрергә туры киләчәк—күз алдына китерегез —нинди хезмәт! Хәзер Заречный Юган арасында кызу эш бара: ДРСУның субподрядчылары, 111 нче Уфа механикалаштырылган колонна эшчеләре юл полотносын күтәрәчәкләр. Шунда ук вак таш ташылган, күпер төзү өчен материаллар кайтарылган. Сүз уңаеннан, хәзер материал табу, вак таш кайтарту үзе проблемага әйләнде. Элек аны Ульяновск, Куйбышев, Свердловск өлкәләреннән дә алырга була иде. Хәзер бердәнбер ышанычлы дигән чыганак —Чиләбе калды. Әмма юл кирәк—шуңа да төзелешне туктатмаска, эзләргә.

Юл Тумбага да кирәк. Шуннан бөтен район агач, агач материаллары ташый. Әмма .20 километр арадагы бу участок коточкыч катлаулы, аны бары күмәкләшеп кенә җиңәргә була. Шулай иттеләр дә: районда барган юл ремонтлау-төзү буенча удар икеайлык рамкаларында һәр хуҗалыкка техника белән булышу, юл полотносын күтәрү буенча план җиткерелде. Хәзер бу арадагы эшне карап, юл төзүчеләр хезмәтенең бөтен авырлыгын күз алдыннан кичереп була: иң элек юл 4 төрән белән сөрелә, аннан бульдозер белән актарылган җир юл рәвешендә өелә, аннары... Хәер, ара китәргә ерак әле. 350 метрлап бүленгән участокларда эш шуннан артмаган. Арада бөтенләй кул тимәгән участоклар да бар. Болары—«Чишмә», «Большевик», «Путь к коммунизму» колхозлары кебек техника бирергә ашыкмаган «каты чикләвек»ләр участоклары. Каршыга килүче. автобус арыган, талчыккан йөзле механизаторларны алып кайтып килә: эшләп булмый, радиатрда су кайный. Иртәгә бик иртәләп килергә исәпләре. Уйлап куям: болар киләчәктә юл буенча чылбырлы трактор белән үтмәсләрдер.

Авыр төзелеш.Әмма ДРСУ аны җиңәргә тиеш! Коллектив аны әлегәчә җиңеп килде. РСФСРның почетлы юлчысы А. К. Савинов җитәкләгән бу коллективның даны районда гына түгел, республикада да яхшы мәгълүм. 7 ел буе ул «Татавтодор» берләшмәсенең күчмә Кызыл байрагын үз кулында нык тота.

Районда юллар челтәрен яхшыртуда юлчыларның механикалаштырылган күчмә колоннасы (ДПМК) да байтак эш күздә тота. Быел ул Норлат—Чуваш Мәнҗесе, Кизләүгә керү юлын, Киекле—Кизләү арасын, авылларга керү юлларын асфальтлаячак.

Ремонт-төзелеш идарәсе исә Норлат—Чулпан—Зирекле арасын, Норлат шәһәрендә һәм Югары Норлат авылында урамнарны асфальтлаячак.

НГДУның юл участогы шулай ук шәһәр урамнарына һәм Норлат—Иске Чаллы юлына асфальт түшәячәк. Шулай итеп, агымдагы елда гомуми озынлыгы 90 километрлы арада асфальт һәм вак таш түшәлгән юл сузылачак, бу максатларда 9 миллион сумлык капитал салулар үзләштереләчәк.

—Бу ел юлчылар өчен иң мәшәкатьле, иң кыен ел булачак,—ди Адлер Ибраһимович. —Аннары хуҗалык эчендәге юллар кала.

Хәер, алары да быел ук яңарып килә инде аның. Аксумланың авыл үзәгенә керә торган юл ничек матур асфальтланган, инде фермаларга бара торган юлга вак таш җәелә. Гәйтән авылына керә торган юл ялт итеп тора, быел анда нинди матур күпер файдалануга тапшырылды. Күпер дигәннән, районда «Күпер» кооперативы оеша башлагач, кайберәүләр караңгы чырай күрсәтеп маташканнар иде. Инде шул кооператив кыска гына вакыт эчендә 5 нче күперен төзи.

Юл төзүчеләрнең алда зур перспектив планнары да бар. Чуваш Тимерлеге аша сузылган юлга киләчәктә Әлки ягыннан Кече Чирмешән аркылы юл тоташкач, бу яклар өчен Казан юлы бермә-бер кыскарачак. Норлат—Базарлы Матак юлында чиккә кадәр асфальт салу да Казанга йөрүчеләрнең эшен җиңеләйтәчәк.

Норлат—Чистай юлыннан Чуваш Мәнҗесе. Чишмә аша, тимер юл аркылы күпер төзеп, Түбән Норлатка тоташачак урау лы юл да шәһәрне күп транспорттан бушатачак.

Инде төзелгән юлларны саклауга килгәндә, бусы аерым сөйләшү. Юл читләренә урман саклау полосалары утырту, аларны тәртиптә тоту шулай ук юлларның гомерен озайтачак. Болар һәммәсе киләчәктә күздә тотыла, планлаштырыла.

Хәзер районда юл ремонтлау һәм төзү буенча удар икеайлык бара. Юл һәркемгә кирәк, аннан һәркем файдалана. Шуңа аны уртак эш итеп карарга да кирәк, шул чакта гына районда юллар челтәре әйбәт булыр, һәркемгә ышанычлы хезмәт итәр.

С. ХӘЙРУЛЛИНА.

◆ БЕР КОЛХОЗ ХӘБӘРЛӘРЕ

АЗЫК МУЛ БУЛСЫН

Соңгы вакытта һава торышының аяз, кызу торуы печәнчеләрнең эшен югары темпта алып барырга мөмкинлек бирә.

Хафизов исемендәге колхозда да бу көннәрдә эшнең кызу чагы. Бөтен көч кышка терлекчелек өчен тулы азык базасы туплап калуга юнәлдерелгән.

Хәзерге көнгә 360 гектар күпьеллык үлән мәйданыннан 150 тоннадан артык печән хәзерләнде, шуның 70 тоннасы актив вентиляцияләү ысулы белән үләннең бөтен файдалы компонентларын саклап әзерләнгән.

Печән чабуда зур тырышлык куеп эшләүче Алексей Алексеев, Павел Убамзаров, Николай Ивановның эш сәгате иртә таңнан караңгыга кадәр дәвам итә.

Печән җыючы Василий Таймуллин, ПК-1,6 агрегаты белән чүмәләләргә куючы Олег Мурзин,, Шакир Кәримов та югары хезмәт үрнәкләре күрсәтәләр.

Эшне оештыру һәм кыр хезмәтчәннәренең фидакарьлеге печән әзерләүнең шушы көннәрдә тәмамлануына тулы ышаныч бирә.

АВМ ЭШТӘ

Кышка җитәрлек терлек азыгы җитештерүдә җәйнең мөмкинлегеннән киңрәк файдаланып калу йөзеннән витаминлы печән оны әзерләү дә оешкан төстә алып барыла. Монда мәктәп балалары да колхозга зур ярдәм күрсәтәләр. Күмәк эшнең нәтиҗәләре дә куанырлык. Хәзерге көнгә 20 тоннадан артык печән оны әзерләнде. Монда үлән чабып торучы Ислам Галимов, шофер Хәниф Рәхмәтуллиннарның да өлеше зур.

АВМ механиклары Фәрит Алиев, Илгиз Гарифуллин исә турыдан-туры агрегатның өзлексез һәм сыйфатлы азык җитештерүен тәэмин итәләр, эшләрен зур җаваплылык тоеп башкаралар.

Бу эшләр белән беррәттән колхоз пенсионерлары дуңгыз фермаларына кычыткан чабып киптерү эшләре дә алып баралар. Ә яфрак азык әзерләүдә икенче сменага колхоз белгечләре дә тартыла.

Гомумән, хуҗалыкның табигый көтүлекләре булмау сәбәпле, җәмәгать малларын тулысы белән чабылган печән, сенаж белән туклandыру авыл эшчәннәре өчен өстәмә мәшәкатьләр өсти, шуның өчен басу-ферма үлән конвейеры бер дә тукта мый. Алдагы кышлату чорына җитәрлек һәм сыйфатлы терлек азыгы әзерләү менә шушы көннәрдә хәл ителгәнлеген аңлыйлар хуҗалыкта һәм бердәм булып шул омтылыш белән эшлиләр.

Р. ШӘЙХУЛЛИНА.

Юлларыңа бәхет яугыры

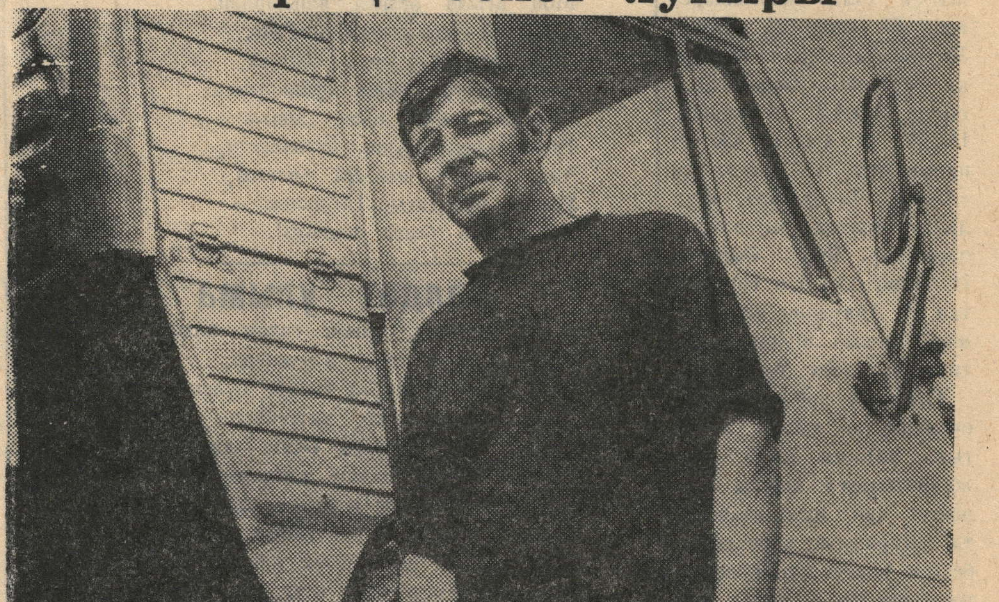

Һәр шоферга рейска чыкканда шушындый теләк белдерелә.

Валерий Антонович Мелехов ремонт-техник предприятиедә шофер булып 1975 нче елдан бирле эшли. Тыйнак, сабыр бу кеше шул дәвер эчендә үзен бары яхшы яктан гына танытып өлгерә.

Шофер буларак, Мелеховка ерак рейсларга чыгарга туры килә. Ләкин һава торышының нинди генә чагы булмасын, Валерий Антонович үзенә тапшырылган эшне һәрчак җиренә җиткереп, намус белән башкара. Ел башыннан ул барлыгы 262 мең тонна-километр юл узды. Шофер кеше өчен, әлбәттә, аз түгел бу.Алда әле аны тагы күпме юллар көтә. Авыр да, озын да ул. Тик, шулай булса булсын, әмма соңгысы гына булмасын.

Рәсемдә: КамАЗ машинасы шоферы В. А. Мелеховны ерак юлга чыгар алдыннан күрәсез.

02 ХӘБӘР ИТӘ

Соңгы вакытта ил һәм республика күләмендәге кебек үк бездә дә җинаятьләрнең артуы күзәтелә. Май ахырында һәм июнь аеның беренче яртысында теркәлгән вакыйга һәм җинаятьләр дә моның ачык дәлиле. Бу вакыт эчендә Норлатта 4 шәхси мотоцикл урланды.

29 майдан 30 майга каршы төн маҗараларга аеруча бай булды. Бу төндә Яңа Иглай мәктәбеннән магнитофон һәм Норлатта бер фатирдан әйберләр урлап чыкканнар. Магнитофонга кызыгучылар 10 июнь көнне РСУның профилакторий бинасыннан берьюлы ике магнитофон урлыйлар.

Моннан тыш 3 июньдә Колбай Мораса авылында бер әүнең өеннән акчасын урлап чыгалар. Шул ук көнне Норлатта бер фатирны басалар, ә 8 июнь көнне караклар шәһәрдә яшәүче бер гаиләне өендәге «Каскад» телевизорыннан мәхрүм итәләр.

7 июнь көнне ПМК—ТНГР территориясеннән шпаллар, ә Бутаихадан бер гаиләнең йортыннан акча урлыйлар.

Бу мәгълүм фактлар буенча җинаять эшләре кузгатылды һәм тикшерү алып барыла.

Вак хулиганлык өчен тоткарланып административ җаваплылыкка тартылучылар саны 86 га җитте. Мондый хәлләрдә «Агропромхимия», 1 нче ПМК һәм НУАД эшчеләре аеруча «активлык» күрсәтәләр. Мәсәлән НУАДтан Н. Петров, яше белән җиденче дистәне ваклавына да карамастан, ике тапкыр эләкте. РСУдан В. Агафонов һәм «Агропромхимия» берләшмәсеннән Р. Ганиев та икешәр тапкыр шундый «бәхеткә» юлыктылар.

Җәмәгать урыннарында исерек хәлдә йөргәннәре өчен 67 кеше 25 сумнан 50 сумгача күләмдә штрафка тартылды. Болар арасында НУАД (4 кеше), НГДУ (3 кеше), «Агропромхимия» (2 кеше) һәм «Алга», «Татарстан», «Родина» колхозлары вәкилләре бар. Яңа Әмзәдән И. Әһлиуллин һәм Норлаттан Р. Абдуллин исә икешәр тапкыр шундый «игътибарга» лаек булдылар.

Югарыда хәбәр ителгән очраклардан чыгып, шуны гына әйтәсем килә: әгәр җинаятьләргә каршы көрәштә киң җәмәгатьчелек тә битарафлык күрсәтмәсә, безнең эшебез нәтиҗәлерәк, тормышыбыз чистарак булыр иде.

Д. МӨХЕТДИНОВ,
профилактик хезмәт бүлеге өлкән инспекторы.

Балыкчылар.

Н. Туганов фотосы.

ТАНЫШ БУЛЫГЫЗ: Насыйх Газизов—Ульянов исемендәге колхоз шоферы. Ул редакциягә үзенең беренче шигырьләрен җибәрде. Без аларның берничәсен укучыларга тәкъдим итәргә булдык.

Туган авылым Киекле

Нинди матур минем туган авылым,
Авылым буйлап ага Чирмешән,
Ярларында—куе бөдрә таллар,
Болынында—хуш исле печән.
Киекле буйлап аккан мул сулары
Агып китә Тигәнәшләрдән.
Эштән арып кичен өйгә кайткач
Моң агыла безнең яшьләрдән.
Тигәнәше—урман киңлегендә,
Бар халыкны үзенә карата,
Язгы матур сабан туйларында
Гармун моңын ерак тарата.
Табигатьнең шушы гүзәллеген,
Аны, дуслар, саклый белегез,
Урман буендагы Тигәнәшкә—
Ял итәргә безгә килегез!

Солдат улыма

Туган җирдән, улым, сәлам алып
Таң җилләре сиңа илтсеннәр,
Хезмәт иткән җирең тыныч булсын, улым,
Дошманнарың ерак китсеннәр.
Матур сүзләр белән безне шатландырып
Килсен һәрчак сәлам хатларың.
Без көтәбез синең горур солдат булып
Туган илгә исән кайтканың.
Үзем уйлыйм сине, үзем шигырь язам,
Көтү өметемне нур итеп.
Язган хатым әгәр сиңа барып җитсә,
Син алырсың аны зур итеп.

Насыйх ГАЗИЗОВ,
Ульянов исемендәге колхоз шоферы.

● ӘХЛАК ТЕМАСЫНА

Күршең кем?

Һәркем элек-электән күрше белән яшәүне мәгъкул күргән. Шуңа күрә телебездә «уң күрше», «каршы күрше», «ут күрше» кебек тәкъбирләрнең яратып әйтелеп йөрүе кешеләрне бер-берсенә якынайта, хәтта кайчакта туганыңа караганда да аерым өстенлек бирә. Борынгыда шундый әйтем булган бит: «Иртән торгач җиде күршеңнең хәлен бел». Биредә халык күп еллар буена сынап килгән матур әхлак канунын сыйдырган: ялгыз йортта авыру, яки үлем-китем юкмы, берәрсенә ярдәм кирәкмиме, терлек-туар, йорт-җир иминме— әнә шулай хәл-әхвәл белешү хәзер дә авылларда күркәм гадәт булып санала.

Әле хәзер дә өлкән буын кешеләре авыр елларны искә алганда: «морҗасыннан төтен чыккан өйгә ут алырга йөгерә идек, фәләннәрнең учагында утлы күмер тәүлек буе саклана иде»,—дип сөйлиләр. Әнә шулай ут күрше булып яшәү авыр көннәрне үтәргә, бер-береңә терәк булырга ярдәм иткән.

Әйе, авылда әле күршелек мөнәсәбәтләре саклана килсә дә, соңгы елларда һәркем биредә дә үз эченә бикләнә башлады. Моның төп сәбәбен бәлки һәр гаиләнең иң кирәкле әйберләр белән тәэмин ителүеннән күрергә кирәктер. Әле 50—60 елларда да, сугыш чорын әйтеп тә тормыйм, тоз, керосин, чәй (бер салырлык кына булса да) сорап керүләр, уклау киртенә куеп камыры өлгергәнче ипи алып торулар еш күзәтелә иде. Туй, зур кунак-төшем булганда күрше саен савыт-саба алып торулар бар иде. Ул елларда моны беркем дә гаепкә алмый, киресенчә, булдыра алганча ярдәм итәргә тырыша иде.

Хәзерге заманда затлы йорт җиһазы, йомшак паласлар, аш-су, тегесе-монысы һәр өйдә бар чагында бер-береңә йөрү, бәйләү-чигү эшләре белән кич утыручылар да сирәкләнде, хәтта бөтенләй бетеп бара. Моңа телевидение тапшырулары, магнитофон язмаларының тәэсире дә зур булды.

Бу җәһәттән шәһәр халкының хәле тагын да мөшкелрәк. Бер йортта, алай гына да түгел, янәшә фатирда торучыларның кем икәнлекләрен дә белмиләр. Эштән кайтып дүрт стена арасына бикләнәләр дә, алла белсен, ни эшлиләрдер, керүче юк, чыгучы юк, әйбер җитеш, җитмәсә — фәкыйрьлеген күрсәтми ул, горур.

Менә мин Норлатта яшәүче дүрт бертуганның авылга төп йортка кайткач кына очрашуларын күзәтәм. Чөнки алар дүртесе дүрт якта яшәп ята, эштән кайткач, бармый ул: юл ерак, арылган, балаларны кемгәдер калдырасы бар, хәер, нигә газапланырга — телевизорыңны ач та утыр карап.

Ә күрше кирәк, аралашу, хәл-әхвәлен, исәнлеген белеп тору бик кирәк. Әле күптән түгел генә шундый хәл булды: күршебездә ялгыз гына бер әби яши, балалары кайсы кая таралып беткән. Әле ярый, йорты, тәрәзәсендәге утлары күренә безгә, без генә түгел, бөтен тирә-күрше хәлен белеп тора. Менә шул әби кышкы буранда көтү куарга барам дип чыгып киткән, алып кердек, җылыттык, 90 яшеннән узган карчыкның төнге унбердә туңып үлүе дә ихтимал бит.

Шул карчыкка бер күршебез, үзенең дә өлкән яшьтәге авыру кайнанасы бар, һәр көнне диярлек ашын, сөтен кертә, яккан мунчасыннан калдырмый. Исемнәрен атамыйм, алар үзләре танырлар, бөтен урамыбыз рәхмәт укый андый игелекле кешеләргә.

Ә бит шундый күршеләр дә була, ишек алдына кергән каз бәбкәсен үтерү, сарык аягын сындырудан башлап нәсел-кәсепләренә хәтле тикшерешәләр, еллар буе үч тотып яшиләр, шикаятьләр күтәреп төрле инстанция юлларын таптыйлар.

Күптән түгел генә шундый сөйләшүнең шаһиты булырга туры килде. Өлкән яшьтәге бер апа, өске катта алар өстендә торучы икенче бер пенсионер турында сөйли әңгәмәдәшенә. Өске катта торучы суны махсус агызып калдырып астагы каттагыларны берничә тапкыр су баскан. Ул җае чыккан саен начар сүзләр әйтеп талашып китәргә генә тора икән, ә җаен таба белә ди үзе. Менә болар да күршеләр, юкса, чүкердәшеп бер-берсендә чәй эчеп, рәхәтләнеп сөйләшеп картлыкларын бизәп яшисе генә бит.

Язмамны тәмамлаганда болай диясем килә: Синең күршең кем? Аның кайгы-хәсрәтен, сөенеч-шатлыгын уртаклашканың бармы? Ярдәм итәргә әзерме син үзең дә? Әйдәгез, як-ягыбызга күз салыйк әле, тормышыбызны ямьле, мәгънәле итү өчен күршеләрең белән тату булу да бик кирәк бит. «Күрше хакы—тәңре хакы» дигәннәр бит борынгылар. Ерак бабалардан килгән бу әйтем юкка гына әйтелмәгән ул.

В. ӘХМӘТҖАНОВ.

МӘЗӘКЛӘР

—Галәви белән аерылышуыбызга ике атна инде, шул көннән бирле бертуктаусыз эчә.

—И-и...Шатланам дигәч тә! Шатлыкның да бер чиге булырга тиеш ләбаса!...

x x x

—Юк, акча бәхет китерми инде ул. Бай кешеләр дә бәхетсез була бит.

—Шулаен шулай да, эмма трамвайда елаганга караганда лимузинда елавың әйбәтрәк инде.

x x x

—Буйдак кешеләр хатын-кызларны күбрәк аңлый икән.

—Әлбәттә! Шуңа күрә өйләнмиләр дә инде алар.

Котлыйбыз!

Норлат шәһәрендә яшәүче, хәзерләүләр конторасы хезмәткәре, тормыш иптәшем Исхак Шәрифулла улы Хәмидуллинны 55 яшь тулу уңае белән кайнар котлыйм. Аңа нык сәламәтлек, ак бәхетләр, бергә-бергә тигез тормыш, матур көннәр кичерүебезне телим.

ТОРМЫШ ИПТӘШЕ ХАЛИДӘ.

БЕЛДЕРҮ

Норлат-Октябрь элеваторына даими эшкә слесарь-ремонтчылар, МУКЗда эшләүчеләр, тимерче, калайчы, йөкчеләр, электриклар кирәк. Хезмәткә түләү вакытлы-премиаль һәм эш башыннан-премиаль. Элеваторның кадрлар бүлегенә мөрәҗәгать итәргә.

МӨХӘРРИР Ә. У. АБДУЛЛИН.

Учредительләр халык депутатларының Октябрь район Советы, КПССның партия оешмасы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу әле редакция фикере дигән сүз түгел.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге— 2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Нурзия ФӘСХЕТДИНОВА җыйды. АСИЯ МОРАТХАНОВА верстка ясады. Фирдания ХУҖИӘХМӘТОВА басты. Корректор—Рәзинә ШӘЙХУЛЛИНА.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.
Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 78. Тираж 3415.